

Лебідь В.В., старший викладач
Кафедра міжнародних перевезень та митного контролю
Національний транспортний університет, м. Київ

УПРАВЛІННЯ ЗАЦІКАВЛЕНИМИ СТОРОНАМИ ПРОЕКТІВ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ

Досліджено питання взаємодії зацікавлених сторін проектів перевезення вантажів у міжнародному сполученні, а саме учасників транспортного процесу доставки вантажів в умовах жорсткої конкуренції на ринку транспортних послуг.

***Ключові слова:** проект, зацікавлені сторони, управління зацікавленими сторонами, транспортні послуги*

Постановка проблеми та її зв'язки з науковими та практичними завданнями. Проведений аналіз транспортного забезпечення вантажних перевезень свідчить, що кожне перевезення проектно-орієнтованого підприємства транспортної галузі може розглядатися як окремий проект, оскільки демонструє поетапне виконання окремих дій в структурі технологічного процесу доставки вантажів, аналогічних послідовності стадій виконання проекту.

Проте, на стиках логістичних операцій (виробництво продукції, процес транспортування вантажів, споживач транспортних послуг) виникають деякі розбіжності та неточності, результатом яких можуть бути фінансові втрати з боку транспортного підприємства та зниження рівня задоволеності споживачів транспортних послуг [1].

Виклад основного матеріалу дослідження. Встановлено, що орієнтація керівництва підприємства на споживача транспортних послуг (тобто вантажовласників) є пріоритетом для всієї проектної команди та забезпечується шляхом дотримання рівня задоволеності споживачів для розробки нової і вдосконалення існуючої стратегії розвитку підприємства.

Відповідно до стандарту Project Management Body of Knowledge (PMBOK) Американського інституту управління проектами (PMI), проект – це окреме завдання з конкретними цілями, які обов'язково включають вимоги до часу, вартості та якості результатів, що досягаються [2]. Відповідно до роз'яснення тлумачного словника з управління проектами, проект – це певне завдання з

визначеними вихідними даними й встановленими результатами (цілями), що обумовлюють спосіб його вирішення.

Тому, вважаємо, якщо результатом проектної діяльності проектно-орієнтованого підприємства транспортної галузі є суттєве покращення бізнес-операцій підприємства, а також надання послуг комплексного транспортно-експедиторського обслуговування при доставці вантажів автомобільним транспортом в Україні та за її межами.

Важливу роль у ефективності функціонування підприємства відіграють зацікавлені сторони проекту (stakeholders) – це особи, або організації (наприклад, вантажовласники, замовники транспортних послуг, страхові компанії логістичні центри), які активно приймають участь в проекті перевезення вантажів, або інтереси яких можуть бути зачеплені як позитивно, так і негативно при виконанні окремих етапів проекту або в результаті завершення проекту.

Варто зазначити, що зацікавлені сторони проекту перевезення вантажів також можуть чинити вплив на проект, його результати та на членів команди проекту. Керівництво проектно-орієнтованого підприємства має визначити всіх зацікавлених осіб проекту для того, щоб визначити вимоги щодо проекту і очікування всіх сторін.

Виявлення зацікавлених осіб проекту перевезення вантажів та розуміння відносного ступеня їх впливу на проект є критично важливою задачею. Невиконання цієї задачі може суттєво збільшити строки виконання проекту та підвищити витрати. Прикладом може бути пізнє виявлення того, що відділ формування транспортних послуг є важливою зацікавленою стороною проекту. Відсутність прогнозу ринку транспортних послуг інформації про конкурентів, та сегментації ринку може призвести до простою транспортних засобів та недостатньої кількості завантажень.

Особливу роль у визначенні якості транспортних послуг як продукту проекту перевезення вантажів відіграє інформаційно-аналітичний відділ проектно-орієнтованого підприємства. Оскільки саме організація доставки вантажів у міжнародному сполученні в задані пункти точно в строк при мінімальних витратах ресурсів потребує ефективного розрахунку тарифів і цін.

Проект перевезення вантажів у міжнародному сполученні може сприйматися зацікавленими особами як такий, що має позитивні та негативні результати. В тих випадках, коли зацікавлені сторони проекту перевезення вантажів мають позитивні очікування по відношенню до продукту проекту, в їх інтересах буде сприяння успішному завершенню проекту. Інтереси негативно налаштованих заінтересованих сторін проекту чинять опір щодо реалізації продукту проекту. Тому саме керівництво проєктно-орієнтованого підприємства має виявити негативно налаштованих сторін проекту та звести до мінімуму втрати при доставці вантажів у міжнародному сполученні. Важливою складовою обов'язків керівника проекту є управління очікуваннями зацікавлених сторін проекту, результатом чого є отримання якісного продукту проекту за рахунок спланованих дій та партнерства.

Однак, це може бути складною задачею, оскільки сьогодні при високій конкуренції перевізників, зацікавлені сторони проекту переслідують дуже різні, і навіть конфліктуючі цілі. Тому, одним з обов'язків проєктно-орієнтованої команди транспортного підприємства є створення партнерських відносин між інтересами учасників транспортного процесу та забезпечення того, щоб команда проекту перевезення вантажів взаємодіяла між зацікавленими сторонами професійно та з позиції співробітництва.

Література

1. Mateichyk V. Evaluation of logistics projects of international transport corridors / V. Mateichyk, V. Khrutba, V. Lebed, N. Horidko // Logistika-nauka. – Poznan, Instytut Logistyki I Magazynowania. – 2015 . – Nr 4. – P. 4800-4805.
2. Руководство к Своду знаний по управлению проектами. (Руководство PMBOK) . – 3-е изд. – Project Management Institute, Four Campus Boulevard, Newtown Square, PA 19073-3299 USA, 2004. – 388 с.